

Besked
2019-09-05
Dnr: 2018-2.1.2-0030

Klassificering rörande rotorblad till UAV

Ärendet

I skrivelse inkommen till Inspektionen för strategiska produkter den 17 december 2018 har Bolag A begärt klassificering av rotorblad till en nano-UAV.

Bolaget anser att rotorbladen inte utgör krigsmateriel. Enligt Bolag A kan rotorbladen användas på vilken drönare som helst och har inte någon militär funktionalitet och är heller inte anpassade för militär användning.

Tillämpliga bestämmelser

Vad som utgör krigsmateriel framgår av del A i bilagan till förordningen (1992:1303) om krigsmateriel. Den för ärendet aktuella kategorin är ML10 c och ML16.

ML10 "Luftfartyg", "lättare än luft-farkoster", "obemannade luftfartyg" ("UAV"), flygmotorer och utrustning för "luftfartyg", tillhörande utrustning samt komponenter, enligt följande, som särskilt utformats eller modifierats för militär användning:

- c) Obemannade "luftfartyg", "lättare än luft-farkoster" och tillhörande utrustning, enligt följande, och särskilt utformade komponenter för sådana:
 - 1) "UAV", fjärrstyrda luftfarkoster (RPV), självstyrande programmerbara farkoster och obemannade "lättare än luft-farkoster".
 - 2) Uppsändningsutrustning, bärgningsutrustning och utrustning för markservice.
 - 3) Utrustning utformad för ledning eller styrning.

ML16 Smidesstycken, gjutstycken och andra obearbetade produkter som särskilt utformats för utrustning enligt ML1–ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 eller ML19.

Not: ML16 omfattar obearbetade produkter om dessa går att identifiera genom materialets beståndsdelar, form eller funktion.

Skäl för besked

Frågan som ska bedömas i ärendet är om rotorbladen utgör krigsmateriel.

De aktuella rotorbladen sitter på en UAV som tillverkas av Bolag B. Bolag A tillverkar rotorbladen efter specifikationer från Bolag B. UAV:n utgörs av ett

komplett system med flygfarkosten samt tillhörande markstation. Den har en nyttolast i form av två sensorer. Klassificeringsbedömningen av rotorbladen bör dock utgå från huvudprodukten och inte delkomponenter (i detta fall sensorer) till huvudprodukten. Bedömningen av rotorbladen utgår därför från UAV:n.

UAV:er som särskilt utformats eller modifierats för militär användning utgör krigsmateriel enligt ML10 c. Detsamma gäller för särskilt utformade komponenter för dessa UAV:er. Även obearbetade produkter, om dessa går att identifiera genom materialets beståndsdelar, form, som särskilt utformats för UAV:er enligt ML10 c utgör krigsmateriel enligt ML16.

För att rotorbladen ska omfattas av kontroll enligt ML10 c alternativt ML16 krävs dels att de är särskilt utformade för UAV:n, dels att denna är särskilt utformad eller modifierad för militär användning. Bedömningen är därför avhängig om UAV:n är särskilt utformad eller modifierad för militär användning.

Det kan konstateras att nästan samtliga av UAV:ns tekniska egenskaper är sådana som även anses vara civila. UAV:n är dock kompatibel med Android Tactical Assault Kit (ATAK) och STANAG 4609. Vad avser ATAK är denna visserligen framtagen av AFRL (amerikanska militära forskningsavdelningen) men är numer kommersialiserad och säljs till civila företag.

Vad avser STANAG 4609 innebär denna NATO-standard krav på hur bilden ska presenteras för operatören och i vilket filformat. Denna egenskap i sig medför dock inte att UAV:n måste anses vara särskilt utformad för militär användning, utan endast en funktion som medför att den även kan säljas till militära användare.

UAV:n har ett antal robusta egenskaper (den klarar att flyga i dåligt väder, tål vindbyar upp till 20 knop, särskilt tystgående samt kan flyga i områden där GPS saknas m.m.). Dessa egenskaper är dock inte exklusiva för militära användare utan efterfrågas även av civila användare, exempelvis räddningstjänsten eller skogsindustrin. Att UAV:er är så tystgående som möjligt är även det ett vanligt krav även från civila användare. Enligt uppgift från Bolag B säljs UAV:n även till polis och räddningstjänst.

Sammantaget bedöms inte UAV:n – varken utifrån dess tekniska egenskaper, dess robusta egenskaper eller dess användare – vara särskilt utformad eller modifierad för militär användning. Med denna bedömning utgör därmed heller inte rotorbladen krigsmateriel.

ISP:s besked

Inspektionen för strategiska produkter bedömer att de aktuella rotorbladen inte utgör krigsmateriel.

Carl Johan Wieslander
Stf. generaldirektör